

GUIA DEL PROCÉS DE PARTICIPACIÓ PÚBLICA

ESTUDI D'IMPACTE DELS HABITATGES TURÍSTICS A ALTEA I PROPOSTA DE REGULACIÓ NORMATIVA EN EL PLANEJAMENT MUNICIPAL.

Promou:

Ajuntament d'Altea

Coordina:

Geoinnova
Consultoría Territorial
SIG y Medio Ambiente

1.- INTRODUCCIÓ

Dins de l'estudi encarregat a **GEOINNOVA** sobre l'impacte dels habitatges turístics a Altea, en el context de regulació normativa en el planejament urbanístic municipal, és imprescindible comptar amb l'opinió de tots els agents socials i totes les persones implicades en la matèria d'estudi, o que es vegem afectats per l'impacte social, econòmic i mediambiental en totes estes qüestions.

Es planteja un procés consultiu s'inspira en la metodologia marcada per la Guia de participació ciutadana per a projectes urbanístics de la Generalitat Valenciana. De manera concreta, mitjançant un **disseny metodològic qualitatiu**, usant per a això tant l'observació participant, l'estudi documental i Focus group, a més de canals de participació directa oberts a la ciutadania íntegrament.

Les qualitats que complirà el procés seran els de:

- Diversitat.
- Intergeneracional.
- Perspectiva de gènere.
- Inclusió i accessibilitat.
- Transversalitat, transparència.
- Compromís i responsabilitat.
- Dret i apoderament.
- Pedagogia.

Es complirà la normativa local i autonòmica existent aplicable.

2.- L'OBJECTIU I OBJECTE

L'objectiu d'este treball és contrastar les dades quantitatives facilitades per l'ajuntament, com els obtinguts directament per GEOINNOVA, en els quals s'inclou l'explotació de dades, la seua representació cartogràfica, així com els resultats qualitius obtinguts directament en el procés participatiu. Este treball es realitzarà no sols buscant una valoració general, també arrebregarà les impressions concretes sobre eixe impacte en les diferents zones urbanes d'Altea (nucli urbà/barri antic, nucli urbà/front litoral, i 4 de la resta de terme municipal). En este sentit, s'abordarà plantejar reptes i objectius, establir accions, així com fixar indicadors de seguiment i avaluació.

D'acord amb estos objectius del procés **participatiu**, es fixa a continuació el "objecte", que serà el que es done a conèixer a les persones participants i a tota la comunitat.

L'objecte **d'este procés** és incorporar al "*Estudi d'impacte dels habitatges turístics a Altea i la formulació de proposta de regulació normativa en el planejament municipal*", que està elaborant **GEOINNOVA** per a l'ajuntament d'Altea, l'opinió i propostes de les persones residents, el sector turístic i altres persones involucrades, altres sectors beneficiats o afectats, els departaments de l'Ajuntament i altres administracions.

Per a dur a terme esta comesa, és necessari activar a les diferents organitzacions i persones representants en els tallers, però també la ciutadania en el seu conjunt a través de canals directes de participació. De tal forma que no sols es compten amb dades quantitatives, sinó també amb la percepció dels agents urbans, socials i econòmics que es veuen afectats directament per l'impacte dels habitatges d'ús turístic, la qual cosa permetrà incorporar eixes percepcions, com a propostes d'actuació, a este estudi i que, després de la seua elaboració, l'Ajuntament pugua prendre les decisions més oportunes havent escoltat la ciutadania.

3.- FASES DEL PROCÉS PARTICIPATIU:

FASE 0. Prediagnòstic

Recollida i anàlisi de dades de cara a tindre una aproximació tècnica de la realitat i obtindre informació per a completar el disseny de participació proposat inicialment.

FASE 1. Confirmar Disseny metodològic i actors que participen.

Inclou la concreció dels següents aspectes:

- Objecte dels treballs a desenvolupar
- El model de participació i metodologia a aplicar.
- Mapatge dels actors per a conèixer l'estructura de participació i delimitar els destinataris.

A partir d'esta informació, es confirmarà la configuració i aplicació de les tècniques de participació, per a utilitzar-les amb cada públic per a aconseguir els objectius fixats.

FASE 2. Presentació pública i accessibilitat de la informació

L'Ajuntament realitzarà una presentació pública de tot el procés, amb l'objectiu de fomentar la implicació d'un major nombre de persones, empreses i organitzacions.

Alhora, tota la informació relativa al projecte participatiu serà accessible en els canals d'informació pública mentre dure el citat procés. Per a això, s'ha obert la web <https://estudiovutaltea.geoinnova.org/> i un fullet informatiu descarregable en esta.

Este exercici d'informació i transparència ha de respondre a qüestions clau com: el motiu o objecte de la participació, els objectius i els límits de la participació, qui promou la participació, qui pot participar, com i on es pot participar, què es fa amb els resultats de la participació.

Es determinarà amb l'Ajuntament la convocatòria formal als agents que s'ha decidit que participen directament en els "focus group".

Fase 3 i 4 es realitzarà conjuntament:

Es materialitzen a través del treball de camp, inclosos els canals de participació plantejats.

FASE 3. Diagnòstic de percepció, problemes, necessitats, expectatives

És una primera aproximació als destinataris de la participació per a conèixer la seua percepció del tema d'interés públic i detectar així problemes, necessitats, demandes i expectatives, i fins i tot possibles conflictes d'interés.

FASE 4. Propositiva

Una vegada diagnosticada la visió dels destinataris de la participació sobre el tema d'interés públic, es tracta d'elaborar conjuntament proposades d'actuació i intervenció a Altea per a donar resposta a les necessitats i demandes, i solucionar els problemes que s'hagen pogut detectar.

Subfase 3 i 4 Estudi de viabilitat tècnica. Un equip tècnic avalua la viabilitat de les propostes presentades per la ciutadania sota criteris jurídics, tècnics i econòmics.

FASE 5. Devolució de resultats i deliberació

Novament, en els canals de participació establits, es plantegen en esta fase les propostes que es preveuen incloure en l'estudi, tant davant l'impacte dels habitatges d'ús turístic, com sobre les mesures a incloure en el planejament de la ciutat. Es demanarà la valoració i, si és el cas, millores sobre les mateixes o alternatives.

FASE 6. Avaluació

Finalitzat el procés participatiu, es procedix a la seua avaluació amb l'objectiu de conèixer el nivell de participació, així com les dificultats, encerts i/o oportunitats que han pogut intervindre, i que poden servir per a optimitzar projectes de participació futurs.

4.- TREBALL DE CAMP

El **treball de camp** es realitzarà mitjançant les següents ferramentes i tècniques etnogràfiques:

- 1 Focus Group: 5 Tallers de diagnòstic de percepció, problemes, necessitats i expectatives, a més de propositiu (propostes que realitzen les mateixes persones participants); i 5 Tallers de devolució de resultats i deliberació, perquè les persones participants valoren les propostes que es plantegen en l'estudi per a la seua execució per part de l'ajuntament.
- 2 Consulta directa per escrit.
- 3 Observació participant.
- 4 Estudi documental de precedents sobre la matèria i opinions sobre aquest tema.
- 5 Etnografia digital realitzada a través d'un treball de camp que arrebogue les opinions abocades en xarxes socials o blogs i web, i usant mitjans de caràcter telemàtic per a l'obtenció d'opinions directes dels ciutadans.
- 6 Canales directes d'aportació ciutadana a través de una enquesta en format formulari web habilitat a este efecte per GEOINNOVA, durant un temps concret (el mateix que dure l'inici del procés amb la convocatòria dels tallers i la realització de l'últim d'ells). També es podrà entregar en mà per a evitar la bretxa digital, en dies i hora anunciats prèviament.

5.- PERSONES, ENTITATS I ORGANITZACIONS QUE S'INCLOURAN EN EL PROCÉS PARTICIPATIU.

Es comptarà amb la participació del sector turístic, els residents, els departaments amb capacitat de gestió del propi Ajuntament, els consells de participació i els grups polítics de la Corporació Municipal, així com altres administracions amb competències en la matèria.

Concretament:

- 1 El Sector Turístic, que inclou:
 - a. El sector directe d'habitatges d'ús turístic, com són les empreses gestores d'habitatges turístics i associacions específiques.
 - b. La resta d'oferta allotjativa i altres d'empreses i establiments turístics i comerç (Restauració - Hostaleria, mediació turística i agències de viatge, entreteniment i oci, turisme actiu, ecoturisme, guies turístics, i servicis turístics complementaris, així com el comerç, inclosos els de venda al detall d'aliments).

- 2 La població resident, a través de:
 - a. Organitzacions socials, culturals, mediambientals, de veïns, ...
 - b. Els consells de participació i els grups municipals de la Corporació Municipal
 - c. La participació directa de la ciutadania
- 3 Departaments de l'Ajuntament amb capacitat de gestió en la matèria.
- 4 Administracions públiques amb competències en la matèria.

Comptarem per a això amb:

- Organitzacions i associacions existents a Altea.
- A més, s'ha inclòs als tallers a APTURCV, Federació de Càmpings Comunitat Valenciana, CV Activa i HOSBEC, atés que són les organitzacions autonòmiques i provincials en les quals també s'emmarquen les empreses locals.
- En el cas dels allotjaments turístics, no sols participaran les organitzacions, sinó que es comptarà amb la participació directa de totes les empreses d'allotjament hotel·ler, càmpings i les empreses gestores d'habitatges d'ús turístic d'Altea.

I com es detalla a continuació, també hi haurà una participació directa de la ciutadania.

6.- CANALES DE DIÀLEG I PARTICIPACIÓ.

6.1.- Es durà a terme 10 Focus Group a través de tallers:

- 5 tallers de diagnòstic de percepció, problemes, necessitats i expectatives.
 - o 2 tallers per al sector, dirigit cadascun d'ells a:
 - Un de les persones representants de cadascuna de les Empreses Gestores d'Habitatges d'Ús Turístic (EGVUT) i de les seues organitzacions empresarials.
 - I un altre de les persones representants de cadascuna de les empreses de la resta d'oferta allotjativa i les seues organitzacions empresarials i sindicals (en este cas de la federació del sindicat de la branca d'hostaleria), així com les organitzacions empresarials de resta d'empreses i establiments turístics, inclòs el comerç (restauració - hostaleria, mediació turística i agències de viatge, entreteniment i oci, turisme actiu, ecoturisme, guies turístics, i servicis turístics complementaris, així com el comerç, inclosos els de venda al detall d'aliments).
 - o 3 tallers dirigits als residents:
 - Un taller per a les organitzacions socials, esportives, culturals i resta d'àmbits.
 - Un taller per al Consell de Participació Ciutadana i els consells sectorials d'urbanisme, dona i igualtat, de comerç i turisme i el de medi ambient, així com per als grups municipals de la Corporació Local.
 - I un altre obert a la ciutadania.
- 5 tallers de devolució de resultats i deliberació, amb la mateixa composició que els anteriors.

6.2.- Reunió amb:

- Tots els departaments de l'Ajuntament implicats.

6.3.- Comunicació per escrit amb:

- Altres administracions en matèria de turisme:
 - o Generalitat Valenciana.
 - o Patronat de Turisme de la Costa Blanca.

6.4.- Sobre la participació directa de ciutadania:

A més de l'esmentat taller obert a la ciutadania, GEOINNOVA ha publicat la pàgina web <https://estudiovutaltea.geoinnova.org/>, donant a conèixer tot el procés d'elaboració de l'estudi, que inclourà una enquesta en format formulari web per a aportacions directes de la població. Indicant-se sempre el procediment a aplicar la normativa sobre protecció de dades. L'Ajuntament establirà en el seu web l'oportú enllaç a tot això.

7.- METODOLOGIA A APLICAR EN ELS FOCUS GROUP - TALLERS.

Després de l'obertura i salutacions inicials, el personal de GEOINNOVA començarà el taller corresponent.

En el cas dels Tallers de diagnòstic de percepció, problemes, necessitats i expectatives, així com propositiu, s'aplicarà les següents metodologies participatives i d'implicació:

- 1 Explicació a les persones participants de la metodologia a seguir en el taller.
- 2 Presentació d'un diagnòstic general, donant dades objectives d'evolució dels habitatges turístics i altres paràmetres de creixement urbà i servicis disponibles.
- 3 Se sol·licitarà la intervenció de les persones participants.
- 4 Després d'eixes aportacions i el seu reflex en un lloc visible per a les persones participants, se sol·licitarà que es plantegen solucions i/o mesures a prendre per a pal·liar els impactes negatius i, si és el cas, maximitzar els positius.
- 5 Sempre es demanarà que es concrete si eixes percepcions i propostes són aplicable en tot el municipi, o si s'han d'aplicar unes en una zona i altres en una altra, o bé variar la intensitat de les mesures segons les zones i els impactes mediambientals, econòmics i socials.
- 6 S'estructurarà d'acord amb els indicadors d'impacte (IP), organitzats per sèrie de temàtiques (ET) vinculades concretament amb l'objectiu de l'estudi, que ja s'havia indicat anteriorment.

Per tant, hi haurà tres apartats temàtics entorn de la sostenibilitat, com són la sostenibilitat econòmica, la mediambiental i territorial i la social. Concretament, s'estructurarà en 5 blocs cada taller un:

- a) Obertura i informació del procediment a seguir.
- b) Diagnòstic general de la qüestió.
- c) Sostenibilitat Econòmica.
- d) Sostenibilitat Mediambiental i Territorial.
- e) Sostenibilitat Social.

En cadascun dels tres últims blocs, se seguirà el següent orde:

- a) Contextualitzar que inclou la sostenibilitat que s'analitzarà en eixe bloc (social, mediambiental o econòmica).
- b) Preguntes
- c) Torn d'intervencions.
- d) Petició de propostes
- e) Torn d'intervencions.

En els Tallers de devolució de resultats i deliberació, es propiciarà que es valoren les propostes que es plantegen en l'estudi per a la seua execució per part de l'Ajuntament. Per cadascuna o un grup d'elles, s'obrirà un torn de paraula.

En tots dos tallers, es prendrà nota de totes les aportacions, que es mostraran en un suport que podran veure tots els assistents.

8.- METODOLOGIA WEB I ENQUESTA EN FORMAT FORMULARI WEB

8.1.- Web informativa del procés de participació.

Com s'ha afirmat, GEOINNOVA ha publicat la pàgina web <https://estudiovutaltea.geoinnova.org/>, donant a conèixer tot el procés d'elaboració de l'estudi.

La Web explicarà:

- Problemàtica i objectius.
- Perquè és necessari l'estudi de l'habitatge d'ús turístic.
- Fases d'execució de l'estudi.
- La participació en l'estudi.
- Fases del procés participatiu.
- El treball de Camp i mètodes de participació.
- Com es pot participar?
- Quan i on es pot participar?
- Dades de l'Oficina de consulta virtual.
- Enllaç per a descàrrega de documents informatius:
 - o Guia del procés.
 - o Fullet informatiu amb els mètodes de participació, dies, hores i llocs.
 - o Formulari per a ser descarregat i, si és el cas, imprès per l'interessat o una altra persona, i puga ser entregat en mà en el lloc indicat.
- Accés al Formulari Web de participació directa de la ciutadania.

8.2.- Enquesta en format Formulari Web.

Esta web inclourà una l'enquesta en format formulari web per a aportacions directes de la ciutadania. Indicant-se sempre el procediment a aplicar respecte a la normativa sobre protecció de dades.

Hi haurà dos formularis:

- Un per a arrebregar diagnòstic de percepció, problemes, necessitats i expectatives, així com propositiu.
- Un altre per a valorar les propostes que es plantegen.

9.- SOBRE ELS ESPAIS FÍSICS, INFRAESTRUCTURA I MITJANS A USAR EN TALLERS I ALTRES ACTIVITATS.

L'espai a usar serà públic: la Casa de Cultura d'Altea.

Les convocatòries les realitzarà *GEOINNOVA, en el marc de l'encàrrec realitzat per l'Ajuntament.

L'acreditació i seguiment de les aportacions les farà personal aportat per *GEOINNOVA.

L'agenda d'eixes trobades s'ha acordat amb la regidoria d'urbanisme de l'Ajuntament d'Altea, buscant facilitar la participació.

10.- CRONOGRAMA DE TREBALL.

FASE 0. Prediagnòstic

- 6 de març a 2 d'abril.

FASE 1. Disseny metodològic

- Del 13 de març al 12 d'abril.

FASE 2. Presentació pública i accessibilitat de la informació:

- Des de 16 d'abril:
 - o Enviament convocatòria de tallers fase 3 i 4 i tallers fase 5.
 - o Obertura web.
 - o Accions de Comunicació.

FASES 3, 4 i 5 Canales de participació:

Tallers, enquesta en format Formulari Web i Formulari per a ser descarregat i entregat en mà, corresponents a FASE 3 (Diagnòstic de percepció, problemes, necessitats, expectatives) i FASE 4 (Propositiu).

- Des del 23 d'abril al 7 de maig.

Subfase 1 Estudi de viabilitat tècnica. Un equip tècnic de GEOINNOVA i l'Ajuntament d'Altea avalua la viabilitat de les propostes presentades per la ciutadania sota criteris jurídics, tècnics i econòmics.

- Del 8 al 19 de maig.

Tallers i enquesta en format Formulari Web i Formulari per a ser descarregat i entregat en mà, corresponents a FASE 5 (Devolució de resultats i deliberació).

- Del 22 de maig al 4 de juny.

Resta de Treball de Camp fases 3, 4 i 5.

- Del 22 d'abril al 4 de juny.
 - 1 Observació participant.
 - 2 Estudi documental de precedents sobre la matèria i opinions sobre aquest tema.
 - 3 Etnografia digital, realitzant-se un treball de camp també en les opinions abocades en xarxes socials o blogs i web, com usant mitjans de caràcter telemàtic per a l'obtenció d'opinions directes dels ciutadans.

FASE 6. Avaluació

- Del 5 al 15 de juny.

FASE addicional en equip: Completar documente Estudi amb aportacions realitzades

- Del 16 de juny a l'1 de juliol.

11.- SOBRE LA DIFUSIÓN PÚBLICA I MITJANS DE COMUNICACIÓN.

L'Ajuntament d'Altea, a través de la regidoria d'urbanisme, realitzarà totes les accions de comunicació que es duguen a terme en el procés d'elaboració i participació de l'estudi.

GEOINNOVA ha obert la pàgina web <https://estudiovutaltea.geoinnova.org/> i incorporarà l'edició de material digital per a la difusió del procés, descarregable en la pròpia web.

La Regidoria d'Urbanisme de l'Ajuntament realitzarà les accions dirigides a mitjans de comunicació.